

Sygn. akt III KK 213/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Michał Laskowski (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

w sprawie **M. W.**

oskarżonego z art. 107 § 1 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 18 grudnia 2019 r.,

kasacji na niekorzyść

wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Okręgowego w L.

z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt XI Ka (...)

utrzymującego w mocy względem M. W. wyrok Sądu Rejonowego w R.

z dnia 29 grudnia 2017 r., sygn. akt II K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok oraz utrzymany nim w mocy wyrok
Sądu I instancji w części dotyczącej M. W. i sprawę w tym
zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w R. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

M. W. stanął pod zarzutem popełnienia dwóch czynów, wypełniających dyspozycję art. 107 § 1 k.k.s., polegających na urządzaniu gier hazardowych na automatach wbrew przepisom ustawy o grach hazardowych.

Sąd Rejonowy w R., wyrokiem z dnia 29 grudnia 2017 r., sygn. akt II K (...), na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. umorzył postępowanie karne w stosunku do M. W., obciążając kosztami procesu Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżyli w drodze apelacji Naczelnik (...) Urzędu Celno - Skarbowego w B. oraz Zastępca Prokuratora Okręgowego w L., zarzucając mu – odnośnie umorzenia postępowania względem M. W. - niesłuszne uznanie, że czyny opisane w zarzutach stanowiły element składowy czynu ciągłego, za który oskarżony został wcześniej prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K (...), w związku z czym zachodzi powaga rzeczy osądzonej. Wnieśli przy tym o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w R..

Sąd Okręgowy w L. wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2018 r., sygn. akt XI Ka (...), utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w części odnoszącej się do oskarżonego M. W..

Od wyroku tego kasację wywiódł na niekorzyść skazanego M. W. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zarzucając wyrokowi rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisów prawa procesowego – art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., polegające na nieprzeprowadzeniu prawidłowej kontroli odwoławczej i nienależytym rozważeniu i ustosunkowaniu się w uzasadnieniu orzeczenia do zarzutów podniesionych w apelacjach oskarżycieli, w następstwie czego doszło do utrzymania w mocy wadliwego rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 wyroku Sądu I instancji, zapadłego z rażącą obrazą art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. oraz art. 6 § 2 k.k.s., polegającą na błędnym uznaniu, że uprzednie prawomocne skazanie M. W. wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K (...), za czyn z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., tj. popełniony w warunkach przestępstwa ciągłego, stanowi o zaistnieniu ujemnej przesłanki procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej – i w konsekwencji niezasadnego umorzenia

postępowania wobec oskarżonego M. W.. Na tej podstawie wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i utrzymanego w tej części w mocy wyroku Sądu Rejonowego w R. oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego jest zasadna w stopniu oczywistym.

Zgodnie z definicją czynu ciągłego w postępowaniu karnym skarbowym, zawartą w art. 6 § 2 k.k.s., przesłanką uznania dwóch lub więcej zachowań za jeden czyn jest podjęcie przez sprawcę działań w krótkich odstępach czasu w wykonaniu tego samego zamiaru lub z wykorzystaniem takiej samej sposobności – przy czym w zakresie czynów zabronionych polegających na uszczupleniu lub narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnej za krótki odstęp czasu uważa się okres do 6 miesięcy.

Przy wykładni i zastosowaniu art. 6 § 2 k.k.s. w związku z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., statuującym przesłankę powagi rzeczy osądzonej, brak jest przeszkód do posłużenia się - *per analogiam* - zasadami postępowania ukształtowanymi na kanwie czynu ciągłego zdefiniowanego w art. 12 kodeksu karnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2018 r., sygn. akt III KK 198/18). Oznacza to, że prawomocne skazanie za tzw. czyn ciągły skarbowy stanowi przeszkodę do prowadzenia dalszego postępowania o później ujawnione zachowania, będące elementami tego czynu, które nie były przedmiotem wcześniejszego osądzenia, a wydarzyły się w czasie jego trwania. Dzieje się tak, ponieważ prawomocne skazanie za czyn ciągły stwarza stan materialnej prawomocności w stosunku do całego okresu objętego skazaniem - również w odniesieniu do jednostkowych zachowań, które nie zostały objęte opisem czynu przypisanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 września 2005 r., sygn. akt II KK 15/05).

Warunkiem *sine qua non* umorzenia postępowania karnego, dotyczącego przestępstwa popełnionego w czasokresie objętym wcześniej osądzonym czynem ciągłym, jest tożsamość podmiotowa obu czynów. Sąd Najwyższy w szeregu orzeczeń wykluczył możliwość przyjęcia konstrukcji tożsamości czynu w rozumieniu art. 6 § 1 i 2 k.k.s. w stosunku do przestępstwa z art. 107 § 1 k.k.s. popełnionego

w innym miejscu, uznając że „skoro urządzenie gry hazardowej w postaci gry na automatach (art. 1 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r., Dz. U. z 2018 r., poz. 165 ze zm.) wymaga uzyskania koncesji na kasyno gry (art. 6 ust. 1 tej ustawy), a koncesja taka udzielana jest w odniesieniu do jednego kasyna, prowadzonego w ściśle określonym (geograficznie) miejscu (art. 41 ust. 1, art. 42 pkt 3 i art. 35 pkt 5 tej ustawy), to zachowanie osoby, która nie posiadając koncesji na prowadzenie kasyna podejmuje działanie w postaci urządzania gry na automatach w różnych miejscach (miejscowościach, lokalach), stanowi każdorazowo - od strony prawnokarnej - inny czyn, podjęty z zamiarem naruszenia tych przepisów w każdym z tych miejsc” (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 września 2018 r., sygn. akt V KK 415/18). Jak wynika z ustaleń faktycznych dokonanych w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K (...) oskarżony prowadził działalność w innym miejscu i organizując gry na innych, indywidualnie oznaczonych numerami seryjnymi automatach niż w sprawie niniejszej. W każdej z tych lokalizacji M. W. miał ustawowy obowiązek uzyskać osobną koncesję na prowadzenie kasyna – przy czym koncesja taka określa każdorazowo miejsce urządzania gier, ich rodzaj oraz liczbę. Okoliczności te stoją na przeszkodzie uznaniu działań oskarżonego – choć noszących znamiona oczywistego podobieństwa – za jeden czyn w rozumieniu art. 6 § 2 k.k.s. i ocenę Sądów I i II instancji w tym przedmiocie należy uznać za błędną.

W rezultacie zaskarżony kasacją wyrok zapadł z rażącą obrazą wskazanych w kasacji przepisów postępowania. Uchybienie to miało przy tym niewątpliwy i oczywisty wpływ na treść wyroku, w postaci niezasadnego umorzenia postępowania. Z tego powodu zaskarżone orzeczenie należało uchylić w części dotyczącej M. W. i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w R..

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.